

Influensa - vårdrutiner inom öppenvård	VÅRDHYGIEN	
Utarbetad av: Ulf Karlsson, Maria Willers Godkänd av:	2017-11-01 Ersätter: 2015-11-27	Sida 1 (2)

Influensa brukar cirkulera under vintersäsongen i en eller flera varianter. Från och med säsongen 2013-14 räknas A(H1N1)pdm09 (svininfluensan) som säsongsinfluensa. För närvarande cirkulerar säsongsinfluensorna A(H1N1)pdm09 och A(H3N2) tillsammans med influensa B bland människor. Årets influensavaccin innehåller inaktiverade stammar av dessa tre virus. Patienter som har behov av läkarbedömning men inte förväntas vara i behov av sjukhusvård handläggs på vårdcentral/öppenvårdsmottagning.

Alla patienter har rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av nedanstående rekommendationer.

Inkubationstid

Vanligtvis upp till 3 dygn.

Smittvägar

Huvudsakliga smittvägar är kontakt- och droppsmitta. Vid aktiviteter som medför risk för aerosolbildning (se under avsnittet ”skyddsutrustning”) kan luftburen smitta förekomma.

Symtom

Feber, torrhosta, huvudvärk, muskelvärk och påverkat allmäntillstånd utgör klassiska symtom. Sjukdomsbilden kan dock vara mild och utgörs ibland enbart av luftvägssymtom utan feber. Hos äldre människor kan förvirring och/eller nedsatt allmäntillstånd dominera. Frikostig influensaprovtagning rekommenderas därför på patienter som man planerar att lägga in på vårdavdelning under influensasäsong. Utan komplikationer förbättras allmäntillståndet vanligtvis efter 3–5 dagar medan febern kan kvarstå en vecka. Ökad risk för allvarligt sjukdomsförlopp löper personer med immunbrist, vissa kroniska sjukdomar, gravida kvinnor i andra och tredje trimestern och personer >65 år.

Smittsamhet

Störst smittsamhet föreligger från symtomdebut till och med en dag efter symtomfrihet vilket vanligen är 5 dagar från insjuknandet för vuxen i övrigt frisk person. Barn och immunsupprimerade personer kan vara smittsamma under en längre period. Vid febril influensa räknas man som smittfri från och med en dag efter feberfrihet.

Mottagande av patient

- Sträva efter att upprätta mottagningsrutiner som medför att patient med misstänkt influensa inte exponerar andra patienter för smittan.
- Enkel och tydlig patientinformation om host- och nysetikett samt handhygien bör vara exponerad i väntrum och andra lämpliga lokaler.

Provtagning

Skall utföras vid misstanke om influensa:

- Inför vård på sjukhus
- När patienten arbetar inom sjukvård, åldringsvård eller på annat sätt vårdar personer i riskgrupper

- När patient tillhör riskgrupp för allvarlig influensasjukdom eller har hushållskontakter som kan vara aktuella för antiviral profylax

Provtagningsanvisning: se [Analysportalen](#) välj ”Influensa A & B RNA påvisning”

Vårdrutiner

Tillämpa grundläggande vårdhygieniska rutiner-öppenvård (länk)

- Vid vård och behandling rekommenderas munskydd som skydd mot *droppsmitta*. Om risk för stänk mot ansiktet bör även visir eller skyddsglasögon användas.
- Vid risk för aerosolbildning bör andningsskydd FFP3 användas tillsammans med skyddsglasögon/visir. Exempel på vårdssituationer som kan medföra aerosolbildning är inhalationsbehandling, sugning av luftvägar, bronkoskopi, andningsgymnastik.

Vårdpersonal

Vårdpersonal som insjuknar

- Personal som insjuknar i influensa bör ur smittspridningshänseende stanna hemma från arbetet till åtminstone en dag efter feberfrihet/symtomfrihet eller ca fem dagar efter symtomdebut.
- Frikostig provtagning för influensa på personal med influensasymptom inom slutenvården rekommenderas. Observera att lindrig infektion med enbart luftvägssymtom förekommer

Vårdpersonal som tillhör riskgrupp

- Personal som tillhör en riskgrupp som kan utveckla svår sjukdom om de smittas av influensa bör undvika onödig exposition.
- För gravid personal gör arbetsgivaren en bedömning och vidtar lämpliga åtgärder enligt arbetsmiljöverkets föreskrift [gravida och ammande arbetstagare](#).

Remiss till annan vårdenhet

- Informera mottagande vårdenhet i förväg om patienten och risken för smitta